

Új rendelet a munkahelyi zajvédelemről II.

Előző lapszámunkban beszámoltunk a munkahelyi zajártalomra vonatkozó szabályozás február 15-től érvényes módosításáról, ismertettük az – eddigieknél szigorúbb – új előírásokat. A témát folytatva most részletesebben áttekintjük – az ismétlésektől tartózkodva – a munkáltatókra háruló kötelezettségeket, a módosításhoz kapcsolódó teendőiket.

Az új rendelet a cikk első részében ismertetett három zajszint eléréséhez köti a szükséges intézkedéseket, pl. a hallásvédő eszköz biztosításának kötelezettségét.

A II. 15-ig hatályos EüM rendeletben a megengedett dB-értékek magasabbak voltak; a hangnyomás csúcsértékének megengedett értéke látszólag most lett magasabb, ($L_{A1} = 125$ dB helyett $L_{max} = 135$ dB[C]), viszont az A súlyozó szűrő helyett C súlyozó szűrővel kell mérni, aminek a csillapítása alacsonyabb frekvenciákon jóval kisebb. Így megállapítható, hogy az új szabályozás minden tekintetben szigorúbb előírást ad a zajterhelés megengedett mértékére.

Hallásvédő

Az egyéni hallásvédő eszközt úgy kell kiválasztani, hogy az megszüntesse, vagy a lehető legkisebb mértékűre csökkentse a halláskárosodás kockázatát. A munkafolyamatnak megfelelő csillapítású védőeszköz kiválasztásánál az MSZ EN 458:2005 számú szabvány A. 5. eljárása a minimálisan irányadó. Az egyéni hallásvédő eszköz kiválasztása az Mvt. szerinti munkabiztonsági és munka-egészségügyi szaktevékenységnek minősül.

Zajmérést kell végezni

- új munkahely létesítése, illetve új munkaeszköz (pl. gép, berendezés) üzembe helyezése esetén;
- meglévő munkahely, munkaeszköz átalakításakor, új helyre telepítések, valamint technológia- és termékváltás esetén, ha az átalakítás, illetve a változás a zajexpozíció mértékét módosíthatja;
- munkakör kialakításakor;
- a munkavállalót érő zajexpozíció meghatározásakor.

Ezentúl nemcsak a Nemzeti Akkreditáló Testület által e tevékenységre akkreditált szervezet (laboratórium) végezhet zajmérést, hanem a zajártalom-szakterületre engedéllyel rendelkező szakértő is. A zajmérést a rendelet melléklete szerint kell elvégezni.

Kockázatértékelés

A munkáltatónak olyan kockázatértékeléssel kell rendelkeznie, amely meghatározza, hogy a zajexpozícióból származó kockázatok kiküszöbölésére milyen intézkedéseket kell megtenni. (Ahol nincs zajterhelés, ott is kötelező a kockázatértékelést elvégezni, a zajterhelésre vonatko-

zó rész kivételével.) A kockázatértékelésnek papíralapú adathordozón hozzáférhetőnek kell lennie. A kockázatértékelést az Mvt. 54. § (3) bekezdése alapján első alkalommal legkésőbb a munkáltató tevékenységének megkezdésétől számított egy éven belül, azt követően indokolt esetben köteles elvégezni és azt évenként felülvizsgálni. A kockázatértékelés elvégzése és felülvizsgálata munkabiztonsági szaktevékenység.

Indokolt esetben kell tekinteni különösen a kockázatok (munkakörülmények, az alkalmazott technológia, veszélyes anyag, készítmény, munkaeszköz, munkavégzés) lényeges megváltozását, illetőleg új technológia, veszélyes anyag, munkaeszköz, munkaszervezés bevezetését, alkalmazását, vagy ha az egészségügyi vizsgálat azt indokolja. Az Mvt. 54. § (2) bekezdése szerinti kockázatértékelés keretében a munkáltató köteles becsléssel, szükség esetén méréssel meghatározni azt a zajszintet, amelynek a munkavállalók ki vannak téve.

A kockázatértékelés készítésekor a zajméréstől el lehet tekinteni, ha a munkáltató nyilatkozata alapján egyértelműen kijelenthető, hogy a zajterhelés biztosan nem haladja meg az alsó beavatkozási határértékeket ($L_{EX,8h} = 80$ dB[A], és $L_{max} = 135$ dB[C]).

Zajexpozíció mértéke (zárójelben a korábbi, nem hatályos értékek)	Gyakoriság	Megjegyzés
81–85 dBAeq	4 évenként	A munkavállaló kérésére
86–90 dBAeq (85,1–95 dBAeq)	4 évenként	Halláspanasz esetén soron kívül
91–100 dBAeq (95,1–105 dBAeq)	2 évenként	Halláspanasz esetén soron kívül
100 dBAeq (105,1–115 dBAeq)	Évenként	Halláspanasz esetén soron kívül.

A zajos munkahelyen dolgozók hallásvizsgálatát rendszeres időközönként biztosítani kell

A rendelet hatálybalépésekor meglévő kockázatértékelés felülvizsgálatát legkésőbb 2006. december 31-ig kell elvégezni.

A munkáltatók tennivalói:

Egyéni védőeszköz juttatási szabályzatának felülvizsgálata

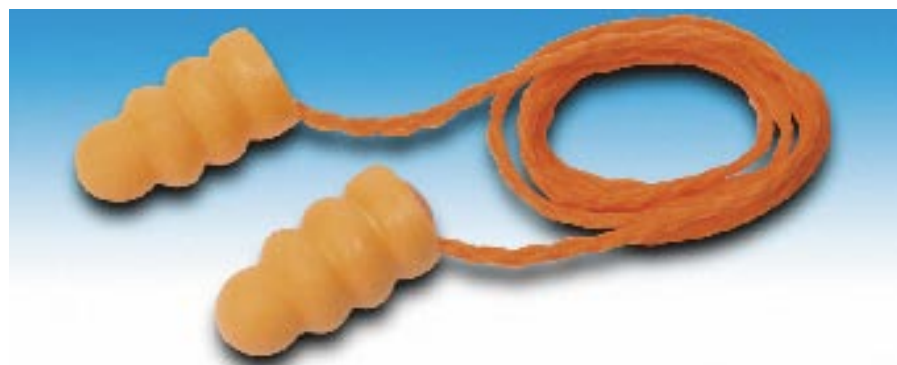
A zajmérési jegyzőkönyvek alapján felül kell vizsgálni az egyéni védőeszköz-juttatási szabályzatokat, mert a korábbi rendelet szerint 80–85 dBAeq között nem kellett zaj elleni védőeszközről gondoskodni, most pedig már kötelező. Az egyéni védőeszköz juttatási szabályzatának elkészítése a Munkavédelmi törvény szerinti munkabiztonsági és munka-egészségügyi szaktevékenységnek minősül. 85–90 dBAeq közötti zajexpozíciónál eddig nem kellett a dolgozóktól megkövetelni a védőeszköz használatát, most pedig már meg kell követelni, hogy viseljék is. A védőeszköz-juttatást erre való tekintettel javítani kell.

Munkavédelmi oktatás

Az alsó beavatkozási határértéket meghaladó zajexpozíció

esetén a munkáltatónak biztosítani kell, hogy a munkavégzés során a zajterhelésnek kitett munkavállalók oktatásban részesüljenek a következőkről:

- zajterhelésből származó kockázatok jellege;
- a zajjal összefüggő kockázatok megszüntetését vagy a lehető legkisebb mértékűre csökkentését szolgáló intézkedések, beleértve azok alkalmazásának körülményeit is; a zajexpozíciós és beavatkozási határértékek;
- a kockázatértékelés és a zajmérések eredményei, valamint azok jelentősége és a lehetséges kockázatok;
- a hallásvédő eszközök szakszerű használata;

Hallásvédő eszközök: fültek, pántos fül dugó (cserélhető dugóval) és egyszerűhasználatos fül dugó

- a zaj okozta halláskárosodásra utaló jelek felismerésének és bejelentésének indokai és módja;
- azon körülmények, amelyek a munkavállaló munkaköri alkalmassági vizsgálatát indokolják;
- a zajexpozíciót a lehető legkisebb mértékűre csökkentő biztonságos munkamódszerek.

Időszakos munkaalkalmassági vizsgálatok nagyobb gyakorisága

A munkáltató köteles biztosítani a munkavállaló hallásvizsgálatát, ha a munkavállalót érő zajexpozíció meghaladja a felső beavatkozási határértéket. Ilyen esetben a munkavállaló köteles a hallásvizsgálaton részt venni. A munkáltató a hallásvizsgálatot azon munkavállaló részére is biztosítja, akinek a zajexpozíciója az alsó beavatkozási határértéket meghaladja.

Teendők halláskárosodás esetén

Ha a hallásvizsgálat a munkavállalónál olyan halláskárosodást mutat ki, amely a foglalkozás-egészségügyi szolgálat orvosának álláspontja szerint a munkahelyi zajexpozíció következménye, a munkáltató köteles:

- felülvizsgálni a kockázatértékelést,
- ellenőrizni a kockázatok megszüntetése vagy csökkentése érdekében bevezetett intézkedéseket,
- figyelembe venni a foglalkozás-egészségügyi orvos, illetve az illetékes hatóság javaslatát a zaj csökkentése érdekében tett intézkedések végrehajtása során,
- a foglalkozás-egészségügyi orvos véleménye alapján a munkavállalót olyan munkakörben foglalkoztatni, ahol nem áll fenn a további expozíció veszélye, és
- gondoskodni azon munkavállalók egészségi állapotának a felméréséről, akik hasonló mértékű zajexpozíciónak voltak kitéve.

A feladatok nagy része munkabiztonsági szaktevékenységnek minősül, ahol zajterhelés lép fel, mindenképpen célszerű munkavédelmi szakemberrel konzultálni.

Kling Péter

munkavédelmi technikus
www.munkavedelem.biz

Ön nyugodtan várja a munkabiztonsági felügyelőket?

Ha nem, ingyenes tájékoztatásért hívjon, vagy tekintse meg a www.munkavedelem.biz oldalt! Faipari gépekhez gépkönyveket is be tudok szerezni!

Kling Péter • okl. faipari mérnök, munkavédelmi technikus
06/30-9655-426